

**สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กผ่านระบบออนไลน์
กับการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด
ทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 ในประเทศมาเลเซีย
Online Child Sexual Abuse Situation and the Enactment of Sexual
Offences against Children Act 2017 in Malaysia**

เครือวัลย์ เจริญไชย¹

234/108 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 เมล์ติดต่อ: kruewan_j@outlook.co.th

Kruewan Jaroenchai

234/108, Thung Song Hong, Lak Si, Bangkok 10210, E-mail: kruewan_J@outlook.co.th

ศาสนีย์ ศรศิลป์²

โครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2 ถนนจันทน์
แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 เมล์ติดต่อ: Sasanee.so@gmail.com

Sasanee Sornsil

Southeast Asian Studies Program, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, 2, Phrachan Road,
Phraborommaharatchawang, Phranakhon, Bangkok, 10200, E-mail: sasanee.so@gmail.com

Received: July 27, 2021; Revised: January 31, 2022; Accepted: March 9, 2022

¹ ศิลปศาสตรบัณฑิต โครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(Southeast Asian Studies Program Faculty of Liberal Arts Thammasat University)

² อาจารย์ประจำโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(Instructor of Southeast Asian Studies Program Faculty of Liberal Arts Thammasat University)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสถานการณ์การล่องละเมิดทางเพศต่อเด็กผ่านระบบออนไลน์เกิดขึ้นทั่วโลก และมีจำนวนเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการล่องละเมิดมากขึ้น อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร และความสามารถในการเข้าถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ของเด็กที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยในประเทศมาเลเซียพบว่ามีความรุนแรงทางเพศต่อเด็กมีอัตราสูงมากขึ้นทุกปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำล่องละเมิดต่อเด็กผ่านระบบออนไลน์ จึงนำมาสู่การตราพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การกระทำผิดทางเพศต่อเด็กผ่านอินเทอร์เน็ตในสังคมประเทศมาเลเซีย รวมถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติว่าการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 และนำเสนออุปสรรคและความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่าสถานการณ์ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศต่อเด็กผ่านช่องทางออนไลน์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในประเทศมาเลเซีย นำมาสู่การตราพระราชบัญญัติว่าการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 แม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะทำให้การแก้ไขปัญหาการล่องละเมิดทางเพศต่อเด็กผ่านระบบออนไลน์มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องและอุปสรรค กล่าวคือ ในกระบวนการยุติธรรมระบบราชการยังมีขั้นตอนการทำงานที่ล่าช้า และขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก ตลอดจนความเข้าใจในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่งผลให้เหยื่อไม่ได้รับความยุติธรรมและการคุ้มครองตามสิทธิที่ควรได้รับ

คำสำคัญ: การล่องละเมิดทางเพศเด็ก พระราชบัญญัติว่าการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การล่องละเมิดหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่องละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์

Abstract

Nowadays, online child sexual abuse situation is a serious issue around the world due to advanced communication technology and the higher ability of children to access tools and the internet. In Malaysia, the child sexual abuse rate is increasing every year especially online child sexual abuse. This problem leads to the legislation of Sexual Offences against Children Act 2017. This research aims to study child sexual abuse situation and the development of sexual offences against Children Act 2017 in Malaysia including obstacles and achievement of this law. The finding indicates that the law is an effective instrument to resolve the problem but still has many weaknesses such as the justice process delayed, lacking integration among services and some authorities still do not understand child rights including the intention of the law. All weaknesses could result to be an injustice for the victims and could not give the proper protection for the children.

Keywords: Child Sexual Abuse, Sexual Offences Against Children Act, Online Child Grooming

1. บทนำ

การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะรูปแบบการสื่อสารระหว่างกันจากการติดต่อผ่านจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ และโทรสารได้พัฒนามาสู่การส่งข้อความผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์หรือแชทแอป (Chat apps) ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน โดยข้อมูลเมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2019 แอปพลิเคชันส่งข้อความที่ได้รับความนิยมอย่าง WhatsApp, Facebook, Messenger, และ WeChat มียอดผู้ใช้งานรวมกันทะลุ 3 พันล้านราย³ เพราะนอกจากความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารแล้ว แอปพลิเคชันดังกล่าวยังเป็นตัวกลางในการสร้างปฏิสัมพันธ์ใหม่ ๆ ระหว่างผู้ใช้งาน ด้วยรูปแบบการใช้ค้นหาผู้ใช้งานที่อยู่บริเวณใกล้เคียงอย่าง “Nearby” ซึ่งภายหลังรูปแบบดังกล่าวถูกใช้งานในวัตถุประสงค์ของการหาคู่ระหว่างผู้ใช้งานด้วยกัน อย่างไรก็ตามแม้การใช้งานแอปพลิเคชันเหล่านี้จะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ให้บริการโดยตรง แต่ก็แลกมากับการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจ ซึ่งนอกเหนือจากข้อมูลส่วนตัวที่ต้องสูญเสียไปให้กับผู้ให้บริการแล้ว ยังรวมถึงผู้ใช้บริการรายอื่นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของเราได้ หากไม่มีการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวไว้อย่างปลอดภัย ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ภาพถ่าย ชื่อ และอายุ ก็จะถูกขโมยขึ้นให้ผู้ร้ายอื่นเข้าถึงได้ซึ่งในปัจจุบันมีกลุ่มบุคคลนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย เช่น การส่งข้อความลูกโซ่ ขวามปลอมหรือส่งข้อความที่มีลักษณะคุกคาม เพื่อหลอกลวงหรือบังคับให้เหยื่อทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ไปจนถึงการหลอกลวงที่สร้างความเสียหายและเป็นปัญหามากในปัจจุบันคือ การหลอกลวงผ่านแอปพลิเคชันที่นำไปสู่การก่ออาชญากรรม โดยผู้กระทำความผิดมักมีเป้าหมายส่วนใหญ่ คือเหยื่อที่เป็นเด็กและผู้หญิง สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปัญหาดังกล่าวได้กลายมาเป็นปัญหาใหญ่ในสังคมมาเลเซีย

ในประเทศมาเลเซียการก่ออาชญากรรมทางเพศ โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเพศต่อเด็กมีอัตราสูงมากขึ้นทุกปี จากข้อมูลของกรมสวัสดิการสังคมและองค์การยูนิเซฟประเทศมาเลเซียพบว่า มีการแจ้งความการก่ออาชญากรรมทางเพศต่อเด็กเฉลี่ย 14 คดีต่อวัน และในรอบ 5 ปีที่ผ่านมามีการแจ้งความแล้วทั้งสิ้น 1,559 คดี ซึ่งมีการฟ้องคดีต่อศาลเพียง 348 และศาลมีคำพิพากษาเพียง 124 คดีถูกตัดสินขณะที่อีก 243 คดียังไม่มีการดำเนินการใด ๆ⁴ และเมื่อได้มีการดำเนินคดีแล้วพบว่าผู้ต้องหาที่ก่อเหตุมีลักษณะของความผิดปกติทางจิตเช่น

³ Jasmin Enberg, “Global Messaging Apps 2019,” accessed November 9, 2019, <https://www.emarketer.com/content/global-messaging-apps-2019>.

⁴ New Straits Time, “Child Abuse: We Are Not Doing Enough About It,” accessed November 9, 2019, <https://www.nst.com.my/news/exclusive/2018/10/418676/child-abuse-we-are-not-doing-enough-about-it-s>.

เป็นผู้ป่วยโรคโคร์เด็ก (Pedophilia) หรือเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศมาก่อนซึ่งส่งผลให้ผู้กระทำความผิดได้ลงมือก่อเหตุขึ้น

ในปัจจุบันแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์ (Chat apps) เป็นสิ่งที่กลุ่มผู้มีความผิดปกติใช้เพื่อเป็นช่องทางในการหาเหยื่อเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของตน โดยคนเหล่านี้มักเริ่มจากการสร้างความคุ้นเคยกับเหยื่อโดยการสนทนาผ่านแอปพลิเคชัน ทำให้เหยื่อเชื่อใจจนยอมออกไปพบ และใช้ความเป็นผู้ใหญ่ในการชักจูงเหยื่อให้ยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยโดยเหยื่อส่วนใหญ่ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะนั้นไม่เข้าใจความแตกต่างของการมีความสัมพันธ์ทางเพศ และการถูกล่วงละเมิดทางเพศ อีกทั้งยังไม่มีความสามารถในการปฏิเสธ บางครั้งถูกบังคับด้วยการใช้กำลัง ภายหลังเกิดเหตุการณ์ขึ้นเหยื่ออาจโดนข่มขู่โดยการแบล็คเมลล์หรือทำร้ายร่างกาย ทำให้ไม่กล้าบอกครอบครัวหรือแจ้งความดำเนินคดี ในบางกรณีเหยื่ออาจโดนต่อว่าอย่างรุนแรงไปจนถึงการถูกขับไล่ออกจากครอบครัว เพราะคนในครอบครัวมองว่าการโดนล่วงละเมิดทางเพศนั้นเป็นความผิดของเหยื่อ และนำมาซึ่งความอับอายให้กับสมาชิกในครอบครัว ส่งผลให้เหยื่อไม่ได้รับการรักษาทั้งทางร่างกายและจิตใจ กลายเป็นบาดแผลทางจิตใจไปตลอดชีวิต นอกจากนี้การถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กยังส่งผลถึงความเสี่ยงในการเกิดอาการผิดปกติทางจิตและอาจส่งผลให้เหยื่อกลายเป็นผู้กระทำความผิดทางเพศในอนาคต

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การกระทำผิดทางเพศต่อเด็กผ่านระบบออนไลน์ในสังคมประเทศมาเลเซียรวมถึงที่มา และวัตถุประสงค์ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 เพื่อนำเสนออุปสรรคและความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว

บทความวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การศึกษาจากเอกสารเป็นหลัก (Documentary Research) โดยมีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผ่านการรวบรวมเอกสารขั้นปฐมภูมิ (primary source) ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 (Sexual Offences Against Children Act 2017) ในประเทศมาเลเซีย และ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับเด็ก ค.ศ. 2001 (Child Act 2001) ประเทศมาเลเซีย รวมถึงเอกสารขั้นทุติยภูมิ (Secondary sources) ได้แก่ วิทยานิพนธ์ บทความวิชาการ วารสารวิชาการ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก การคุ้มครองเด็ก และการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก เป็นต้นจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงเอกสารมาจัดประเภทข้อมูล (Categories) ใช้การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อความบรรยาย (Content analysis) เพื่อเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดเรื่องการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก แนวคิดเรื่องการคุ้มครองเด็ก และแนวคิดเรื่องการล่วงละเมิดเด็ก

2. ผลการวิจัย

2.1 สถานการณ์การกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่มีลักษณะล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ในประเทศไทยมาเลเซีย

2.1.1 สถานการณ์การกระทำผิดทางเพศต่อเด็กในประเทศไทยมาเลเซียจากอดีตถึงปัจจุบัน

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถือเป็นพื้นที่ที่มีอัตราการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในอัตราที่สูงเนื่องจากประเทศส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนา ที่มุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญแต่ละเลยการพัฒนาทางสังคม ประกอบกับการเปิดประเทศรับการลงทุนและการท่องเที่ยวจากต่างชาติ (Mass tourism) และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นผลให้รูปแบบของการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กนั้นเปลี่ยนแปลงไป จากอดีตเด็กที่เป็นกลุ่มเปราะบางมักถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยการถูกล่อลวง หรือบังคับให้ค้าประเวณี แต่ในปัจจุบันเด็กทุกคนมีความเสี่ยงในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยไม่รู้ตัวจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตซึ่งนำไปสู่การตกเป็นเหยื่อของการกระทำ ความผิดทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ จากข้อมูลของมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT International) ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร และทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ พบว่า “ผู้แสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวโน้มที่จะเป็นคนชาติของประเทศในภูมิภาค แต่ยังมีข้อบ่งชี้ว่ามีผู้กระทำความผิดซึ่งเดินทางมาจากต่างประเทศ เพื่อมาแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในภูมิภาคนี้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเป็นอาสาสมัคร เป็นครูสอนภาษา หรือเข้าไปทำงานในสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า และองค์กรพัฒนาเอกชน”⁵

ประเทศไทยมาเลเซียก็ถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีคดีความซึ่งเกี่ยวข้องกับกรกระทำ ความผิดทางเพศต่อเด็กเป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 พบว่าจากข้อมูลในปี ค.ศ. 2010 มีการแจ้งความ คดีที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านอินเทอร์เน็ตมากกว่า 400 คดี เป็นคดีที่เหยื่อคือเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะถึง 339 คดี อย่างไรก็ตามคดีที่ได้รับการแจ้งความเหล่านี้ก็เป็นเพียง แค่ยอดภูเขาน้ำแข็ง⁶ ยังไม่ได้สะท้อนสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมาเลเซีย เนื่องจากยังมีเหยื่ออีกจำนวนมากที่ไม่ได้แจ้งความด้วยเหตุผลส่วนตัว

⁵ ECPAT International, “The Sexual Exploitation of Children in Malaysia This Is What We Know,” accessed March 20, 2020, <https://www.ecpat.org/news/malaysia-sexualexploitation/>.

⁶ Tan Sri Lee Lam Thye, “Malaysia Must Enact Anti-Grooming Law,” accessed March 22, 2020, <https://www.nst.com.my/news/2016/06/152505/malaysia-must-enact-anti-grooming-law>.

นอกจากนี้ข้อมูลของ Cybersafe ใน ค.ศ. 2015⁷ ยังพบว่า 90% ของเด็กวัยเรียนในประเทศมาเลเซียใช้งานอินเทอร์เน็ต และอีกกว่า 83% มีความเสี่ยงจากการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมออนไลน์ เนื่องจากขาดการดูแลที่ดีในการใช้งานอินเทอร์เน็ตจากผู้ปกครองโดยเด็ก 2 คน จาก 10 คน อายุระหว่าง 7-12 ปี และ 4 คน จาก 10 คน ของเด็กอายุ ระหว่าง 13-16 ปีเคยสนทนาออนไลน์กับคนแปลกหน้า นอกจากนี้เมื่อถามว่าเด็กเคยพบเห็นลิงค์เว็บไซต์สื่อลามกอนาจารบนสื่อสังคมออนไลน์หรือไม่ 7 ใน 10 คน ของเด็กอายุระหว่าง 7-12 ปี และ 5 ใน 10 คนของเด็อายุ 13 – 16 ปี ตอบว่าเคยพบเห็น จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะในประเทศมาเลเซียที่มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตตกอยู่ในสถานะที่เปราะบางต่อการตกเป็นเหยื่อการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่วงละเมิดผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming) อย่างมาก

ภายหลังการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวพบว่าประเทศมาเลเซียมีการจัดการกับปัญหาการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก โดยเฉพาะการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่วงละเมิดผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอ้างอิงจากรายงานของ Out of the Shadows Index ในเดือนพฤษภาคม 2019⁸ ซึ่งจัดทำโดย The Economist ปรากฏว่าประเทศมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ 22 จาก 60 ประเทศ โดยได้คะแนนรวม 54.5 จาก 100 คะแนนถือเป็นอันดับที่สามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รองจากประเทศฟิลิปปินส์และประเทศไทย⁹ ในการรับมือสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก (Child Sexual Abuse) และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (Child Sexual Exploitation) และยังได้คะแนนเต็ม 100 คะแนนในการจัดการปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่วงละเมิดผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming) การซื้อบริการทางเพศ ตลอดจนการจัดการเรื่องสื่อลามกอนาจารเด็ก เป็นต้น

⁷ Cybersafe, "Growing Digital Resilience among Malaysian Schoolchildren on Staying Safe Online National Survey Report 2015 (Malaysia), Cybersafe," accessed March 20, 2020, http://www.cybersafe.asia/wp-content/uploads/2016/03/Cybersafe-Survey_LOWRES.pdf.

⁸ The Economist Intelligence Unit, "Out of the Shadows: Shining Light on the Response to Child Sexual Abuse and Exploitation," accessed March 20, 2020, https://outoftheshadows.eiu.com/wp-content/uploads/2019/01/MY_MALAYSIA_PROFILE.pdf.

⁹ ตามรายงาน Out of the shadows ของ The Economist ปี ค.ศ. 2019 ประเทศไทยได้คะแนนรวมอยู่ในอันดับที่ 21 จากการจัดอันดับ 60 ประเทศทั่วโลก

2.1.2 สาเหตุที่นำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศโดยวิธีการการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อการล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming)

การล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์สามารถเกิดขึ้นได้ทุกช่องทางบนอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์เกม หรือเว็บไซต์อื่น ๆ ที่เปิดให้ผู้ใช้งานสามารถสื่อสารกันโดยผู้กระทำความผิดในการล่อลวง หรือเตรียมเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศมักมีเป้าหมาย 2 ประการ คือ การล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ (Online sexual abuse) และการนัดพบนอกโลกออนไลน์ (Meeting in person)

การล่อลวงละเมิดทางเพศออนไลน์ (Online sexual abuse) คือ การที่ผู้กระทำความผิดให้เด็กแสดงท่าทางยั่วยวนทางเพศ และส่งภาพถ่ายเปลือยให้แก่ผู้กระทำความผิดหรือการให้เด็กแสดงท่าทางยั่วยวนทางเพศผ่านเว็บแคม จากข้อมูลของหน่วยงานด้านการยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กและการคุ้มครองเด็ก (The Child Exploitation and Online Protection command)¹⁰ ประเทศอังกฤษ พบว่าผู้กระทำความผิดมักใช้ทุกวิถีทางในการควบคุมเด็กไม่ว่าจะเป็นการแบล็คเมลล์ การโดดเดี่ยวเด็กการต่อว่าเด็ก ตลอดจนการต่อรองกับเด็กภายหลังที่เด็กยอมส่งภาพถ่ายเปลือยไปให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการล่อลวงละเมิดทางเพศที่มากขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้การนัดพบนอกโลกออนไลน์ยังเป็นอีกเป้าหมายสำคัญของผู้กระทำความผิดเนื่องจากพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดบางคนนั้น การพบในโลกออนไลน์หรือการล่อลวงละเมิดทางเพศเสมือนจริง (virtual sexual abuse) นั้นยังไม่เพียงพอในการตอบสนองความต้องการทางเพศและเมื่อเด็กออกมาพบกับผู้กระทำความผิดในสถานที่จริง เด็กมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะตกเป็นเหยื่อการล่อลวงละเมิดทางเพศในลักษณะต่าง ๆ เช่นการข่มขืน การทำร้ายร่างกาย การลักพาตัว การบังคับให้ค้าประเวณี และการถูกฆาตกรรม เป็นต้น

ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มคนที่มีอาการผิดปกติทางจิตป่วยเป็นโรคโคโรเด็ก (Pedophilia) คือมีความต้องการทางเพศกับเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และใช้วิธีการในการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กหรือครอบครัวเด็ก จนได้รับความไว้วางใจและนำไปสู่การล่อลวงหรือชักจูงให้เด็กทำในสิ่งที่ตนต้องการ นั่นคือการล่อลวงละเมิดทางเพศเด็กทางอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้ป่วยโรคโคโรเด็กสามารถก่อเหตุได้ง่ายขึ้น โดยการซ่อนตัวภายใต้โปรไฟล์ที่ไม่ระบุตัวตนที่แท้จริง และหาเหยื่อที่ตัวเองต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ

¹⁰ Innocent Lives Foundation, "Everything You Need to Know About Online Grooming," accessed March 23, 2020, <https://www.innocentlivesfoundation.org/everything-you-need-to-know-about-online-grooming/>.

โรคโคเรเด็ก¹¹ ในทางการแพทย์มีการให้สาเหตุของโรคไว้หลายสาเหตุไม่ว่าจะเป็น ความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากสมอง และความผิดปกติจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาพแวดล้อม การเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จนทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาอย่างไม่สมวัย การไม่ได้เรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง ตลอดจนเป็นผู้ถูกระทำหรือเป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กแล้วไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม นำไปสู่การก่อเหตุในอนาคต

จากสารคดีของ R.AGE ซึ่งได้สัมภาษณ์ ดร.เกชินา (Geshina) นักจิตวิทยาและ อาชญวิทยาชาวมาเลเซีย พบว่า “มีหลักฐานที่ยืนยันได้ว่า 80% ของเด็กที่เป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศ แล้วไม่ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมเมื่อโตขึ้นจะก่อเหตุลักษณะเดียวกัน”¹²

2.1.3 ลักษณะของการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กโดยวิธีการล่อลวงหรือเตรียมเด็กออนไลน์เพื่อการล่วงละเมิดผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming)

Online Grooming หรือการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่วงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ คือกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก โดยการสื่อสารกับเด็กผ่านอินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีดิจิทัลอื่น ๆ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้วยเจตนาเพื่อล่อลวง ควบคุมหรือยุยงให้เด็กร่วมกิจกรรมทางเพศ โดยอาจมีการเดินทางมาพบเด็กหรือชักจูงให้เด็กออกมาพบเพื่อล่วงละเมิดทางเพศจริง ๆ หรือล่วงละเมิดทางเพศผ่านทางเว็บแคม ผู้ล่วงละเมิดมักค้นหาเด็กที่อยู่ในสภาวะเปราะบางเช่น ปัญหาเรื่องความไม่มั่นใจในตนเอง เด็กที่โดดเดี่ยว โดยพฤติกรรมการล่อลวงหรือเตรียมเด็ก (Online Child Grooming) ได้แก่ การสนองความต้องการของเด็ก เช่น ให้ความสนใจและของขวัญ การบังคับจิตใจ การควบคุม การสอนเรื่องเพศ และการทำให้เด็กรู้สึกชินชา สร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็ก (อย่างรวดเร็วหรือช้า ๆ การมีความลับร่วมกัน เพื่อให้เด็กเข้าร่วมและไม่ปริปาก)¹³

¹¹ โรคโคเรเด็ก (Pedophilia) เป็นอาการป่วยทางจิต ซึ่งผู้ป่วยจะเกิดความต้องการทางเพศกับเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี โดยทางการแพทย์กำหนดว่าผู้ป่วยจะต้องมีอายุมากกว่าเด็ก 5 ปี ขึ้นไป และได้มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการครั้งแรกใน หนังสือแพทย์จิตเวชของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ชื่อว่า Diagnostic and Statistical Manual for Mental Disorder: DSM-IV-TR โดยได้จัดโรคนี้ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันกับความผิดปกติทางจิตที่เรียกว่ากามวิปริต (paraphilia)

¹² R. AGE, “To Catch a Child Sex Predator,” accessed March 24, 2020, <https://www.rage.com.my/catching-sex-predators>.

¹³ มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก, “การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ (Online Child Sexual Exploitation),” สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2563, <https://www.ecpat-th.org/article/1/online-child-sexual-exploitation.html>.

ความแตกต่างของการล่อลวงหรือเตรียมเด็กผ่านระบบออนไลน์และออฟไลน์ คือในโลกออนไลน์ผู้กระทำความผิดสามารถปกปิดชื่อ อายุ และเพศที่แท้จริงของตน ตลอดจนประสบการณ์ชีวิตหรือข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้หลอกล่อหรือชักจูงเด็ก โดยมีขั้นตอนของการล่อลวงหรือเตรียมเด็ก (Grooming) ทั้งหมด 6 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เลือกเหยื่อ ในปัจจุบันผู้กระทำความผิดมักเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือแชทแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมในการเลือกหาเหยื่อ โดยใช้โปรไฟล์ปลอมที่ไม่บอกอายุ หรือข้อมูลส่วนตัวที่แท้จริงตกไปคุยกับเหยื่อ โดยเริ่มด้วยการแลกเปลี่ยนชื่อ อายุ ที่อยู่ หรือภาพถ่าย เพื่อยืนยันว่าเหยื่อที่ตนต้องการนั้นเป็นเด็กจริงหรือไม่

2) สร้างความไว้วางใจ ในช่วงนี้ผู้กระทำความผิดมักจะพูดคุยกับเหยื่อในเรื่องส่วนตัวของเหยื่อ เช่น โรงเรียน ครอบครัว และเรื่องราวอื่น ๆ เช่นความสนใจ งานอดิเรก เพราะผู้กระทำความผิดสามารถใช้ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ในการหลอกลวงเพื่อให้เด็กเชื่อใจในความสัมพันธ์ของกันและกัน

3) เติมเต็มความต้องการเนื่องจากผู้กระทำความผิดมักเลือกเหยื่อที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองต่ำ ผู้กระทำความผิดมักสร้างความเชื่อใจให้กับเด็กในฐานะคนที่ไว้ใจได้คอยรับฟังปัญหาหรือเป็นที่พึ่งพิงของเด็ก ตลอดจนให้ของขวัญ เงิน หรือการชักชวนให้เด็กออกมาเจอเช่นพาไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

4) แยกเด็กออกมา หมายถึงการให้เด็กได้อยู่กับผู้กระทำความผิดสองต่อสอง มักเกิดขึ้นหลังจากการนัดเจอภายหลังสนทนาผ่านระบบออนไลน์ได้สักระยะหนึ่ง

5) สร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็ก เนื่องจากการสื่อสารกันของเหยื่อและผู้กระทำความผิดเกิดขึ้นในโลกออนไลน์ ทำให้ความสัมพันธ์ทางเพศนั้นสามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วภายหลังจากพูดคุยเพียงไม่นาน ผู้กระทำความผิดมักส่งข้อความชื่นชมรูปลักษณะเหยื่อเช่น “สวย” “น่ารัก” “น่ารักดุ” ซึ่งเป็นขั้นตอนในการหว่านล้อมให้เหยื่อส่งภาพเปลือยหรือข้อความยั่วเย้าทางเพศให้แก่ตน เมื่อเด็กตกเป็นเหยื่อในสถานการณ์นี้ มีแนวโน้มที่ผู้กระทำความผิดจะมีการควบคุมหรือชักจูงเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเหยื่อเพิ่มมากขึ้นและมักใช้คำถาม เช่น ยังบริสุทธิ์อยู่หรือเปล่า หรือ เคยสัมผัสสร้างกายตัวเองหรือไม่ เป็นต้น การพูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศอย่างลึกซึ้งเพื่อให้เด็กมีความคุ้นเคยกับภาษาและเนื้อหาทางเพศ เพื่อเป็นการล่อลวงหรือเตรียมเด็กให้พร้อมกับการร่วมเพศในอนาคต

6) ควบคุมเด็ก ในช่วงนี้จะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้พบกับเด็กตัวต่อตัว นอกโลกออนไลน์ โดยผู้กระทำความผิดจะพูดคุยถึงสถานที่นัดเจอ หรือกิจกรรมที่ทำภายหลังจากได้พบเจอกันหลังจากที่เด็กยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย เด็กอาจถูกถ่ายภาพหรือวิดีโอ

แบล็คเมลล์เพื่อใช้เป็นข้อต่อรองให้เด็กทำในสิ่งที่ผู้กระทำความผิดต้องการในอนาคต แลกกับการเผยแพร่ หรือแจ้งผู้ปกครอง ในสภาวะนี้ทำให้เด็กที่ตกเป็นเหยื่อไม่กล้าแจ้งความดำเนินคดีภายหลังเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น โดยเหยื่อมักโทษว่าเป็นความผิดของตน และอาจนำมาซึ่งความอับอายหรือการถูกล่วงโทษจากครอบครัว

2.2 ที่มาและวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017

2.2.1 ความเป็นมาของพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 (Sexual Offences Against Children Act 2017)

สำนักข่าว R.AGE ซึ่งเป็นสำนักข่าวออนไลน์ในประเทศมาเลเซียได้จัดทำสารคดีชุดออนไลน์เรื่อง “Predator In My Phone” โดยเริ่มต้นในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2015 โดยได้เริ่มค้นหาผู้แสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านระบบออนไลน์ (Online Sexual Predators) ผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ประกอบกับติดตามสถิติคดีล่วงละเมิดทางเพศที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตจากแหล่งข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติประเทศมาเลเซีย

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2016 มีการเปิดเผยคดีนาย Richard Huckle อาชญากรผู้ป่วยเป็นโรคโครีเด็ก ซึ่งก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กชาวมาเลเซียในย่านที่ยากจนของกรุงกัวลาลัมเปอร์โดยเยาวชนทั้งหมดยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีอายุตั้งแต่อายุ 6 เดือน - 12 ปี มีหลักฐานพบภาพถ่ายและวิดีโอในคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมากกว่า 20,000 ภาพ ซึ่งศาลอาญากลาง (Central Criminal Court) พิพากษาลงโทษนาย Richard Huckle ให้จำคุกตลอดชีวิตจากพยานหลักฐานที่ได้มีการรับสารภาพว่ามีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กทั้งหมด 71 ราย¹⁴ คดีดังกล่าวทำให้ชาวมาเลเซียจำนวนมากตระหนักถึง ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กที่กำลังเกิดขึ้นภายในสังคม ส่งผลให้เริ่มมีการตั้งคำถามถึงระบบการคุ้มครองเด็กในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะกฎหมายคุ้มครองเด็กที่มีอยู่เดิม ซึ่งมีช่องโหว่ให้ผู้กระทำความผิดใช้หลักเลี่ยงกฎหมาย สารคดีดังกล่าวทำให้นายกรัฐมนตรี นาจิบ ราซัค ได้ประกาศตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อจัดการกับปัญหาการก่ออาชญากรรมทางเพศต่อเด็กโดยมีตัวแทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดและกระทรวงการพัฒนาสตรี ครอบครัวและชุมชน (The Women, Family and Community Development Ministry)¹⁵

¹⁴ The independent, “Richard Huckle: Britain’s ‘Worst Paedophile’ Jailed for 71 Sex Crimes against Children and Babies in Malaysia,” accessed April 20, 2020, <https://www.independent.co.uk/news/uk/crime/richard-huckle-britain-s-worst-paedophile-jailed-71-sex-crimes-against-children-malaysia-a7067141.html>.

¹⁵ TheStar, “Azalina to Tackle Child Sex Crimes,” accessed April 20, 2020, <https://www.thestar.com.my/news/nation/2016/08/27/azalina-to-tackle-child-sex-crimes/>.

หลังจากรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว สำนักข่าว R.AGE ได้นำเสนอร่างกฎหมายใหม่เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมทางเพศกับคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อจัดการกับปัญหาการก่ออาชญากรรมทางเพศต่อเด็ก ซึ่งก่อนการร่างกฎหมายได้มีการทำงานร่วมกันของหลายภาคส่วน รวมทั้งการจัดสัมมนาโดยเชิญตัวแทนจากรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) นักการศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัย ตัวแทนเด็ก ผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อ ตลอดจนนายกรัฐมนตรีนajib ราซัค เข้าร่วมการประชุม ซึ่งการสัมมนาดังกล่าวถือเป็นหมุดหมายที่สำคัญในการจัดการกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในประเทศมาเลเซีย

ในการประชุมรัฐสภาในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2017 นาย Shamsul Iskandar Mohd Akin สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นคนแรกที่ได้อภิปรายถึงการแก้ไขกฎหมายอาญา และการยกร่างกฎหมายใหม่เพื่อยับยั้งการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก โดยเขาได้กล่าวระหว่างการให้สัมภาษณ์กับ R.AGE ไว้ว่า “นี่ไม่ใช่ปัญหาของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผมไม่คิดว่าจะมีข้อคัดค้านใด ๆ จากคณะรัฐมนตรี เพราะไม่มีอาชญากรรมใดที่ร้ายแรงไปกว่าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับเด็ก”¹⁶

ภายหลังจากการประชุมรัฐสภา ในวันที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 2016 มีเอกสารถึงคณะรัฐมนตรีเรื่องการจัดการกับอาชญากรรมทางเพศต่อเด็ก ซึ่งจัดทำโดย Datuk Seri Azalina Othman และกระทรวงการพัฒนาสตรี ครอบครัวและชุมชนได้ให้การรับรองและอนุมัติ

เนื่องจากการตรากฎหมายในประเทศมาเลเซียต้องผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาโดยจะต้องได้รับเสียงสนับสนุนอย่างน้อย 112 เสียงจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยในวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ. 2017 ทีมงานของ R.AGE และ Star Media ได้ทำงานร่วมกันในการขอเสียงสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาวันที่ 4 เมษายน ค.ศ. 2017 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 115 คนลงมติเห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าวโดยเสียงส่วนใหญ่ของสภาผู้แทนราษฎรประเทศมาเลเซีย

การที่ภาคประชาสังคมสามารถผลักดันร่างกฎหมายเข้าสู่สภาได้แสดงให้เห็นถึงความตระหนักรู้ของสังคมต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กผ่านอินเทอร์เน็ต และเหตุการณ์ดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่าในประเทศประชาธิปไตยซึ่งภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็ง ส่งผลให้สามารถผลักดันประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การเสนอกฎหมายในสภา อีกทั้งยังมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ฟังเสียงประชาชน และตระหนักถึงปัญหาของสังคมอย่างจริงจัง ส่งผลให้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 ผ่านการเห็นชอบและมีผลบังคับใช้ในเวลาต่อมา

¹⁶ Maryam Zainol, “Child Sexual Grooming Questions Raised in Parliament,” accessed April 20, 2020, <https://www.rage.com.my/sexual-grooming-raised-in-parliament>.

2.2.2 วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 (Sexual Offences Against Children Act 2017)

1) การกำหนดความผิดเป็นการเฉพาะต่อเด็ก

ก่อนการมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 ประเทศมาเลเซียเข้าเป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ในปี ค.ศ. 1995 และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง การขายเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก (OPRC) ทำให้มีความคืบหน้าในด้านการพิทักษ์รักษาสวัสดิภาพของเด็กเพิ่มขึ้น โดยมีการออกกฎหมายพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเด็ก ในปี ค.ศ. 2001 (Child Act 2001) เพื่ออนุวัติการอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นกฎหมายภายในของรัฐ อย่างไรก็ตามก็ยังมีข้อบกพร่องในหลายด้าน อาทิ การคุ้มครองเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ การคุ้มครองเด็กกลุ่มชายขอบ และการตีความอย่างจำกัดด้านการรักษาไว้ซึ่งหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The best interest of the child) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ปรากฏใน CRC¹⁷ นอกจากนี้ยังไม่มีกรออกกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกอนาจารเด็กขึ้นมาบังคับใช้ และไม่ได้มีการให้ความหมายหรือกล่าวถึงบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) ในกฎหมายภายในใด ๆ ของประเทศมาเลเซีย ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงถือเป็นกฎหมายที่มีความก้าวหน้าในการคุ้มครองเด็กมากที่สุดของประเทศมาเลเซีย โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นิยามคำว่า “เด็ก” หมายถึงเยาวชนที่อายุน้อยกว่า 18 ปี¹⁸ นอกจากการระบุโทษของการกระทำความผิดต่อเด็กโดยเฉพาะแล้วยังได้มีบทบัญญัติความผิดโดยเฉพาะ 3 ประเด็นหลักซึ่งไม่เคยถูกกล่าวถึงในกฎหมายฉบับใดมาก่อนได้แก่ สื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) การล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่วงละเมิดทางเพศ (Online Child Grooming) และเรื่องการค้ามนุษย์ที่เป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศ (Child Protection) ซึ่งการกำหนดบทบัญญัติความผิดโดยเฉพาะ 3 ประเด็นหลักอย่างครอบคลุมและไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนนี้ เป็นภาพสะท้อนเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าต้องการรักษาไว้ซึ่งหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The best interest of the child) ได้เป็นอย่างดี

¹⁷ UPR info, “Child Rights Coalition Malaysia Report for the Universal Periodic Review,” accessed April 20, 2020, https://www.upr-info.org/sites/default/files/document/malaysia/session_17_-_october_2013/js6_upr17_mys_e.pdf.

¹⁸ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 1, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 2.

2) การกำหนดความผิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography)

ก่อนการตราพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 ในประมวลกฎหมายอาญาได้กล่าวถึงสื่อลามกอนาจารเด็กไว้อย่างจำกัดและมีเพียงการกำหนดบทลงโทษไว้อย่างคร่าว ๆ ไม่ชัดเจนโดยมิได้กำหนดว่าการกระทำผิดลักษณะใดถือว่าเป็นความผิดและมีบทลงโทษ ในขณะที่พระราชบัญญัติการกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 มาตราที่ 4 ได้ให้ความหมายของสื่อลามกอนาจารเด็ก ไว้อย่างครอบคลุมโดยได้บัญญัติว่า“สื่อลามกเด็ก” หมายถึง การแสดงหรือนำเสนอทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งเป็นภาพ เสียง หรือลายลักษณ์อักษร หรือการรวมกันของภาพ เสียง หรือลายลักษณ์อักษร ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ โดยไม่จำกัดเพียงวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิธีการทางดิจิทัล การสร้างขึ้นด้วยตนเอง หรือการรวมกันของวิธีการใด ๆ”¹⁹ จากบทบัญญัติข้างต้นถือว่าได้ให้ความหมายของสื่อลามกอนาจารเด็กไว้ได้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมกว่ากฎหมายอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทลงโทษต่อทั้งผู้เผยแพร่ ผู้ผลิต และผู้มีส่วนร่วมในการผลิตโดยในมาตรา 5 ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดจัดทำ ผลิต ส่งให้มีการผลิต จัดทำให้หรือมีส่วนร่วม หรือเกี่ยวข้องไม่ว่าทางใดในการจัดทำ การผลิตสื่อลามกเด็กไม่ว่าทางหนึ่งทางใดถือว่าการทำความผิดและต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปีและจะถูกลงโทษด้วยการเชี่ยนอย่างน้อยหกครั้ง”²⁰ และนอกจากการกำหนดบทลงโทษผู้ผลิตและผู้ครอบครองสื่อลามกเด็กอนาจารเด็กแล้วนั้น พระราชบัญญัตินี้ยังได้มีบทลงโทษถึงการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศ และการทำร้ายร่างกายที่อาจนำไปสู่การผลิตสื่อลามกอนาจารเด็กอีกด้วย

3) การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ (Online Child Grooming)

การล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศเป็นประเด็นสำคัญและถือได้ว่าเป็นที่มาของพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ ในพระราชบัญญัตินี้ได้ให้ความหมายของการกระทำที่เข้าข่ายว่าเป็นการกระทำผิดและกำหนดบทลงโทษไว้กล่าวคือ

“มาตรา 11 ผู้ใดติดต่อสื่อสารทางเพศกับเด็กหรือ สนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กติดต่อสื่อสารทางเพศด้วยไม่ว่าวิธีการใดก็ตามถือว่าการทำความผิดและต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี”²¹ โดยมีข้อยกเว้นไม่ให้เป็นการกระทำผิดในกรณีที่เป็นการสื่อสารทางเพศเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือการแพทย์

¹⁹ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 4, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 6.

²⁰ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 5, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 7.

²¹ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 11, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017),

“มาตรา 12 ผู้ใดที่ติดต่อสื่อสารกับเด็กไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามด้วยเจตนาที่จะกระทำ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดใด ๆ ภายใต้มาตรา 5,6,7,8,14 หรือ 15 หรือความผิดใด ๆ ที่ได้ระบุไว้ว่าเป็นการกระทำผิดต่อเด็กถือว่าการกระทำความผิด และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และถูกลงโทษด้วยการเชี่ยน”²² “มาตรา 13 ผู้ใดที่ติดต่อกับเด็กที่ได้มีการเตรียมการเพื่อล่องละเมิดทางเพศไม่ว่าด้วยวิธีการใด เดินทางไปพบเด็ก หรือพบเด็กโดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดหรือช่วยให้ความสะดวกในการกระทำความผิดตามมาตรา 5, 6, 7, 8,14 หรือ 15 หรือความผิดใด ๆ ที่ได้ระบุไว้ว่าเป็นการกระทำผิดต่อเด็ก ถือว่าการกระทำความผิด และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และลงโทษด้วยการเชี่ยน”²³

จากบทบัญญัติข้างต้นได้กล่าวถึงลักษณะของการกระทำผิดที่เข้าข่ายว่าเป็นการล่องละเมิดหรือเตรียมเด็กเพื่อล่องละเมิดทางเพศ โดยหากเปรียบเทียบเรียงตามมาตราจะพบว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีการยับยั้งการกระทำผิดตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นของการล่องละเมิดหรือเตรียมเด็กเพื่อล่องละเมิดทางเพศ นั่นคือ การติดต่อสื่อสารกับเด็กซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นขั้นแรกที่ผู้กระทำความผิดเริ่มทำความรู้จักกับเหยื่อ ก่อนนำไปสู่การหลอกลวงหรือชักจูงให้เด็กทำในสิ่งที่ตนต้องการเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของตนซึ่งเหยื่อที่เป็นเด็กถือเป็นกลุ่มเปราะบางที่มีความเสี่ยงที่จะถูกล่องละเมิดและล่องละเมิดทางเพศมากที่สุด โดยเฉพาะบนโลกออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดสามารถหาเหยื่อและติดต่อสื่อสารกับเหยื่อได้ง่ายขึ้นการมีบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนการตัดไฟตั้งแต่ต้นลม เป็นไปเพื่อยับยั้งปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

4) การลงโทษผู้ที่มีความสัมพันธ์เกิดจากความไว้วางใจ

การคุ้มครองเด็กที่เป็นเหยื่อจากการล่องละเมิดทางเพศ (Child Protection) ถือเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญในพระราชบัญญัติฉบับนี้ นอกจากบทบัญญัติเรื่องลักษณะของการกระทำผิดที่มีความก้าวหน้าแล้ว ยังมีบทบัญญัติที่ให้ความสำคัญกับเด็กมากขึ้น เช่น การเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดที่มีความสัมพันธ์เกิดจากความไว้วางใจจากเด็กให้มากกว่าผู้กระทำความผิดทั่วไป เพราะเชื่อว่าบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกิดจากความไว้วางใจจากเด็กให้มากกว่าผู้กระทำความผิดทั่วไป เพราะเชื่อว่าบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกิดจากความไว้วางใจจากเด็ก เช่น ผู้ปกครอง บิดามารดา คุณครู หรือแพทย์ ควรเป็นบุคคลที่เด็กได้ให้ความไว้วางใจ ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 16 เรื่องบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกิดจากความไว้วางใจ (Person in a relationship of trust) ไว้ว่า “ผู้ใดกระทำความผิดภายใต้กฎหมายฉบับนี้หรือความผิดอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อเด็ก โดยเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากเด็ก บุคคลนั้นต้องระวางโทษจำคุกเพิ่มไม่เกิน 5 ปี และถูกเชี่ยนไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง”²⁴ บทบัญญัตินี้ถือว่ามีค่าสำคัญในแง่ของการคุ้มครองเด็กเพราะ

²² Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 12, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 11.

²³ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 13, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 11.

²⁴ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 16, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 14.

จากสถิติคดีการล่วงละเมิดทางเพศในประเทศมาเลเซีย ผู้ก่อเหตุมักเป็นคนที่มีความใกล้ชิดกับเด็กโดยจากการสำรวจพบว่า “จากเด็ก 750,000 คนมีเด็กกว่า 1 ใน 10 ของประเทศมาเลเซียถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลใกล้ชิดที่เด็กไว้ใจและ 95% ของคดีผู้ล่วงละเมิดทางเพศเด็กเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กโดยส่วนใหญ่เป็นบิดาหรือบิดานุญธรรม”²⁵

5) การชั่งน้ำหนักของพยานหลักฐานจากเด็ก

บทบัญญัติเรื่องความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานจากเด็กให้ถือว่าคำให้การจากเด็กเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญ ซึ่งได้ระบุไว้ในมาตรา 17 ว่า “ในกรณีที่มิมีกฎหมายอื่นบัญญัติขัดแย้งกับกฎหมายนี้ ในการดำเนินคดีกับบุคคลใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดใด ๆ ภายใต้กฎหมายนี้หรือการกระทำใด ๆ ที่ระบุไว้ที่ผู้เสียหายเป็นเด็กให้สันนิษฐานว่าเด็กมีความสามารถที่จะให้ปากคำในวันแต่ศาลจะพิจารณาเป็นอย่างอื่น”²⁶ และศาลจะตัดสินโดยปฏิเสธพยานหลักฐานจากพยานที่เป็นเด็กไม่ได้ การมีบทบัญญัติในข้อนี้จะมีผลต่อการพิจารณาคดีในชั้นศาลจากเดิมที่พยานหลักฐานจากเด็กจะต้องยื่นพร้อมหลักฐานอื่นเพื่อให้หลักฐานนั้นน่าเชื่อถือ

จากการศึกษาเนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 พบว่าวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้นอกจากจะเพิ่มบทลงโทษให้การกระทำความผิดทางเพศลักษณะใหม่ที่เพิ่มเติมมาจากพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเด็ก ค.ศ. 2011 แล้วยังให้ความสำคัญในเรื่องของการคุ้มครองเด็กจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศมากขึ้น โดยมีความยึดโยงกับสภาพปัญหาที่พบในปัจจุบัน เช่น คดีข่มขืนส่วนมากที่มักเกิดจากบุคคลรอบข้างซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดเด็ก จึงมีการกำหนดโทษให้มากกว่าผู้กระทำความผิดทั่วไป หรือการให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานจากเด็กในชั้นศาล บทบัญญัตินี้แสดงให้เห็นว่ามายาคติเรื่องการโทษเหยื่อ (Victim Blaming) นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและยังให้ความสำคัญกับเด็กในสถานะที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ เพราะเด็กถือว่ามีสถานะเปราะบางต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้โดยง่าย และการให้พยานหลักฐานจากเด็กถือเป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้โดยไม่ต้องใช้พยานหลักฐานอื่นประกอบ เนื่องจากเป็นเรื่องยากที่เด็กจะสามารถโกหกเกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เพราะเด็กส่วนมากไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศมาก่อน

²⁵ Indramalar S., “One in 10 Malaysian Children Are Sexually Abused, Usually by Those They Trust,” accessed April 30, 2020, <https://www.thestar.com.my/lifestyle/family/2019/11/29/betrayed-by-the-people-they-trust-the-most>.

²⁶ Sexual Offences Against Children Act 2017, Section 1, Law of Malaysia Act 792 (7 July 2017), 2.

2.2.3 ความสำเร็จและอุปสรรคภายหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 (Sexual Offences Against Children Act 2017)

ภายหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 ทำให้ประเทศมาเลเซียมีกฎหมายที่จะจัดการกับการกระทำความผิดทางเพศในรูปแบบใหม่ ที่ไม่ได้ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดิม อีกทั้งยังมีความก้าวหน้าในด้านการคุ้มครองเด็กที่ตีมากขึ้นโดยสำนักข่าว R.AGE²⁷ ได้สรุปไว้ได้เป็น 9 ประการสำคัญ ดังนี้

- 1) มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศ (Online Child Grooming)
- 2) การมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่แจ้งความหากพบเห็นการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับเด็ก โดยให้ถือเป็นความผิดทางอาญา
- 3) การเพิ่มโทษให้หนักขึ้นหากผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลใกล้ชิด หรือบุคคลที่เด็กให้ความไว้วางใจ
- 4) พยานหลักฐานจากคำให้การของเด็กมีน้ำหนักรับฟังได้และสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้โดยไม่ต้องใช้พยานหลักฐานอื่นประกอบ
- 5) พยานหลักฐานจากพยานที่ไม่เปิดเผยตัวตนสามารถนำสืบได้ในชั้นศาล
- 6) มีบทลงโทษสำหรับสื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) โดยกำหนดโทษให้กับผู้ผลิต ดู และแจกจ่าย ซึ่งอาจมีโทษจำคุกสูงสุดถึง 30 ปี
- 7) มีบทบัญญัติเรื่องการล่อลวงละเมิดทางเพศที่ไม่ใช่ทางร่างกายไม่ว่าจะเป็นด้วยวาจาหรือกิริยาท่าทางให้ถือว่าเป็นความผิดอาญา
- 8) การปฏิเสธว่าไม่รู้อายุที่แท้จริงของเด็กที่ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศไม่สามารถใช้เป็นข้อโต้แย้งได้ในชั้นศาล
- 9) ผู้กระทำความผิดทางเพศต่อเด็กจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นระยะเวลา 1-3 ปีภายหลังการปล่อยตัว

²⁷ RAGE, "9 Things About the Sexual Offences against Children Act," accessed April 28, 2020, <https://www.facebook.com/thestarRAGE/videos/10156558643814741/?v=10156558643814741>.

จากความสำเร็จในการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017 ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในสังคมมาเลเซีย นอกจากนี้ความตระหนักรู้ของ ผู้คนในสังคมแล้วยังรวมถึงองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต่างมีความมุ่งมั่นในการจัดการกับปัญหาโดย นอกจากการให้ข้อมูลแก่ประชาชน รัฐบาลยังได้จัดตั้งหน่วยงานพิเศษเข้ามาดูแลคดีการกระทำผิด ทางเพศต่อเด็กโดยเฉพาะนั่นคือศาลอาญาคดีความผิดทางเพศต่อเด็ก (Sexual Crime Court Against Children) และระบบฐานข้อมูลที่เปิดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้มีประวัติอาชญากรรม ทางเพศต่อเด็กหรือระบบ Child Registry เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้นักล้นเหล่านี้เข้าถึงหรือติดต่อกับ เด็กซึ่งอาจนำไปสู่การก่อเหตุซ้ำอีกในอนาคต นอกจากนี้ยังได้มีช่องทางใหม่ ๆ ในการให้ความรู้แก่ เด็กและครอบครัวในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอันตรายจากการตกเป็นเหยื่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำสื่อให้ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ ตลอดจนการบรรจุเนื้อหาลงใน หนังสือเรียนโดยความก้าวหน้าสำคัญของประเทศมาเลเซียคือการบรรจุเนื้อหาเรื่องการล่วงละเมิดหรือ การเตรียมเด็กเพื่อการล่วงละเมิดทางเพศ ลงในแบบเรียนระดับประถมศึกษา และการจัดการเรียน การสอนความรู้เรื่องเพศและการล่วงละเมิดทางเพศ เพื่อให้เด็กเข้าใจและลดความเสี่ยงจากการตก เป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศอีกทั้งยังส่งผลให้สังคมมาเลเซียตระหนักถึงปัญหาเรื่องผู้เป็นโรคโคโร เด็ก (Pedophilia) ส่งผลให้มีการแจ้งความต่อผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นโรคโคโรเด็ก (Pedophilia) มากขึ้น ผ่านหน่วยงานสืบสวนคดีเกี่ยวกับสตรีและเด็ก (Women and Children's Investigations Division: D11) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาทั้งเหยื่อและผู้ปกครองในการแจ้งความคดีที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำผิดทางเพศ โดยลักษณะความผิดอาชญากรรมทางเพศต่อเด็กซึ่งเป็นลักษณะความผิด ทางอาญาประเภทหนึ่ง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ทำหน้าที่รับแจ้งข้อกล่าวหา และทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดดังกล่าว อัยการ และ ศาล ซึ่งหน่วยงานทั้งหมดจำเป็นต้องทำความเข้าใจอาชญากรรมทางเพศต่อเด็กในรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น หลากหลายรูปแบบและปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น

จากการทำงานอย่างหนักของภาครัฐและภาคประชาสังคมส่งผลให้ในรายงานประจำปีของ Out of the Shadow Index ที่จัดทำร่วมกับ ECPAT International²⁸ มีผลให้ประเทศมาเลเซียได้คะแนน 64% ในตัวชี้วัดเรื่องสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก ได้คะแนน 68% ในตัวชี้วัดเรื่องการมี กฎหมายที่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ และได้คะแนน 100% ในตัวชี้วัดเรื่องการนำ เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการช่วยแก้ไขปัญหา ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงผลและความ สำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กปี ค.ศ. 2017

²⁸ The Economist Intelligence Unit, "Out of the Shadows: Shining Light on the Response to Child Sexual Abuse and Exploitation".

2.2.4 อุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 (Sexual Offences Against Children Act 2017)

จากการศึกษาถึงอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้พบว่าในระดับปฏิบัติการยังมีปัญหาอีกมาก ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องโดยเฉพาะเรื่องสิทธิเด็ก ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการทำงานหรือมีการทำงานยังขาดประสิทธิภาพซึ่งอาจส่งผลให้เหยื่อไม่ได้รับความยุติธรรม ดังนั้น กฎหมายอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น องค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้และความเข้าใจถึงปัญหา และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อปกป้องและคุ้มครองเด็กจากการตกเป็นเหยื่อการกระทำความผิดทางเพศมากที่สุด โดยเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กซึ่งเป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศควรมีหลักการเรื่องการคุ้มครองเด็กตามกฎหมายเป็นสำคัญนั่นคือ “เด็กต้องการการดูแลและการคุ้มครอง” โดยต้องคำนึงถึงสิทธิเด็กเป็นอันดับแรกในการทำงานโดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเด็กที่กำหนดให้สิทธิเด็กอยู่เหนือสิทธิของผู้ปกครองหรือครูเมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการล่วงละเมิดเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่ยากหายไปจากทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 และการทำงานของรัฐคือการไม่มีระบบบำบัดและฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและเหยื่อในคดีประเภทการล่วงละเมิดหรือเตรียมเด็กเพื่อล่วงละเมิดทางเพศที่ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่มักเป็นผู้มีอาการของโรคโครเด็ก (Pedophilia) แม้ในกฎหมายจะมีการระบุโทษของการกระทำผิดลักษณะนี้ไว้แต่ไม่ได้มีข้อกำหนดเรื่องการบำบัดผู้กระทำความผิดในระหว่างต้องโทษหรือภายหลังพ้นโทษ ซึ่งระบบการลงทะเบียนผู้ประวัติก่อการกระทำผิดต่อเด็ก (Child Registry) ที่มีอยู่นั้นเป็นเพียงการบันทึกประวัติของผู้กระทำความผิดเท่านั้นจึงไม่มีหลักประกันใดที่จะยืนยันได้ว่าหลังพ้นโทษผู้กระทำความผิดจะไม่กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำอีก

นอกจากนี้ โครงการต่าง ๆ ที่ออกมาจากหน่วยงานรัฐที่มุ่งเน้นในด้านการป้องกันและให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษายังละเลยปัญหาด้านสุขภาพจิต อีกทั้งยังขาดกระบวนการหรือหลักการที่เป็นมาตรฐานในการเยียวยาเหยื่อไม่ว่าจะเป็นด้านสวัสดิการ การคุ้มครอง และการฟื้นฟูสภาพจิตใจดังนั้นรัฐควรออกมาตรการการช่วยเหลือดูแลเหยื่อที่เป็นมาตรฐานและทันห่วงที่เพื่อให้เกิดความเสียหายทางด้านร่างกายและจิตใจของเหยื่อน้อยที่สุด และนอกจากให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็กแล้วควรมีเครื่องมือในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครองมากขึ้น โดยเฉพาะกรณีที่ถูกทรหาลานตกเป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศว่ามีขั้นตอนในการแจ้งความดำเนินคดี และการช่วยเหลือดูแลบุตรหลานอย่างไร ประกอบกับสร้างความเข้าใจใหม่ว่าการตกเป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศนั้นไม่ใช่ความผิดของเหยื่อ เพื่อลดปัญหาการที่เหยื่อไม่ได้รับความยุติธรรมเนื่องจากครอบครัวไม่แจ้งความเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

3. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงที่มาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ค.ศ. 2017 ทำให้ได้ทราบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนและการมีพลเมืองที่มีลักษณะ “active citizen” คือ มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและไม่นิ่งดูดายกับปัญหานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการผลักดันกฎหมาย ที่จะช่วยแก้ไขประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ เห็นได้จากสำนักข่าว R.AGE ซึ่งเป็นสำนักข่าวออนไลน์อิสระ ที่มีทีมงานเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ในประเทศมาเลเซีย แม้จะมีสมาชิกในทีมไม่กี่คนแต่สามารถผลิตสารคดีและบทความสะท้อนปัญหาทางสังคมในประเทศที่นำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายให้ดียิ่งขึ้นได้ นั่นคือการผลิตและเผยแพร่สารคดีชุด “Predator in my Phone” เพื่อตีแผ่ความจริงและสร้างการรับรู้ให้สังคมเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดหรือเตรียมเด็กเพื่อล่วงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในปัจจุบันผ่านแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์อย่าง WeChat และ WhatsApp สะท้อนถึงสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยของสังคมมาเลเซียที่เด็กชาวมาเลเซียกำลังเผชิญอยู่จนนำไปสู่การสร้างแคมเปญสนับสนุนการออกกฎหมายเพื่อต่อสู้กับการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ซึ่งสร้างการตระหนักรู้ในวงกว้างให้กับสังคมมาเลเซียในครั้งนี้ จนประสบความสำเร็จในการผลักดันกฎหมายให้รัฐสภาผ่านความเห็นชอบและมีผลบังคับใช้ล่าสุด

อย่างไรก็ตามในการบังคับใช้กฎหมายนั้น ยังเจออุปสรรคอีกมากไม่ว่าจะเป็นในส่วน ofเจ้าหน้าที่ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องโดยเฉพาะเรื่องสิทธิเด็ก ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการทำงานหรือมีการทำงานที่ยังขาดประสิทธิภาพซึ่งอาจส่งผลให้เหยื่อไม่ได้รับความยุติธรรม ดังนั้นกฎหมายอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอที่จะแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้และความเข้าใจถึงปัญหาและมีการบูรณาการในการทำงานร่วมกันมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อปกป้องและคุ้มครองเด็กจากการตกเป็นเหยื่อการกระทำความผิดทางเพศให้ได้มากที่สุด โดยเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กซึ่งเป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศควรยึดหลักการ เรื่องการคุ้มครองเด็กตามกฎหมายเป็นสำคัญนั่นคือ “เด็กต้องการการดูแลและการคุ้มครอง” โดยในการทำงานต้องคำนึงถึงสิทธิเด็กเป็นอันดับแรกในการทำงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเด็กที่กำหนดให้สิทธิเด็กอยู่เหนือสิทธิของผู้ปกครองหรือครูเมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการล่วงละเมิดเกิดขึ้น

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า แม้จะมีกฎหมายที่ครอบคลุมและทันสมัยกับบริบทของสถานการณ์ปัจจุบัน แต่ถ้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนยังมีกระบวนการทางกฎหมายที่ล่าช้า ก็เป็นเรื่องยากที่เหยื่อจะได้รับความยุติธรรมและได้รับการเยียวยาอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงควรมีการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องกระบวนการการให้ความช่วยเหลือเด็กซึ่งเป็นเหยื่อจากการกระทำความผิดทางเพศ เพื่อให้เด็กได้รับความยุติธรรมและการเยียวยาอย่างรวดเร็วที่สุดนอกจากนี้ ควรมีการเพิ่มระเบียบหรือแนวทางในการคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดทางเพศทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และมีระบบช่วยเหลือเหยื่อให้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติรวมถึงระบบบำบัดผู้กระทำความผิดก่อนพ้นโทษเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้กระทำความผิดจะไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก หรือมีระบบติดตามผู้กระทำความผิดที่มากกว่าการขึ้นทะเบียนประวัติที่มีอยู่เดิม โดยหากมีพฤติกรรมที่สุ่มเสี่ยงให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปจัดการหรือดูแลได้ทันที เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในอนาคต

อนึ่ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของกระบวนการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทย เพื่อต่อยอดงานวิจัยต่อไป กล่าวคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งศึกษาสภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การติดตามคุกคาม (Cyber Stalking) การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyber Bullying) การผลิตสื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) การติดต่อสื่อสารทางเพศ (Sexing) วิธีการล่อลวงหรือเตรียมเด็กเพื่อล่วงละเมิดทางเพศผ่านระบบออนไลน์ รวมทั้งปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือออกกฎหมายใหม่ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาในรูปแบบใหม่ โดยคำนึงถึงหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ตลอดจนประชาสัมพันธ์กระบวนการในการแจ้งเหตุ การสอบสวนการละเมิดทางเพศเด็ก การเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ การทำงานของนักจิตวิทยาร่วมกับเด็ก และกระบวนการในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศออนไลน์ เพื่อให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครองและดูแลอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและทันที่ต่อไป

References

- AGE, R. "To Catch a Child Sex Predator." Accessed March 24, 2020. <https://www.rage.com.my/catching-sex-predators>.
- American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. 5th ed. Washington, DC: AmericanPsychiatric Publishing, 2013.
- Coleman, James Covington. *Abnormal Psychology and Modern Life*. Scott: Foresman, 1976.
- Cybersafe. "Growing Digital Resilience among Malaysian Schoolchildren on Staying Safe Online National Survey Report 2015 (Malaysia), Cybersafe." Accessed March 20, 2020. http://www.cybersafe.asia/wp-content/uploads/2016/03/Cybersafe-Survey_LOWRES.pdf.
- ECPAT International. "The Sexual Exploitation of Children in Malaysia This Is What We Know." Accessed March 20, 2020. <https://www.ecpat.org/news/malaysia-sexual-exploitation/>.
- ECPAT International Thailand. "Online Child Sexual Exploitation." Accessed March 24, 2020. <https://www.ecpat-th.org/article/1/online-child-sexual-exploitation.html>. [In Thai]
- Elizabeth Evatt. *A Guide to Family Law*. New York: HarperCollins Publishers, 1986.
- Enberg, Jasmin. "Global Messaging Apps 2019." Accessed November 9, 2019. <https://www.emarketer.com/content/global-messaging-apps-2019>.
- Innocent Lives Foundation. "Everything You Need to Know About Online Grooming." accessed March 23, 2020. <https://www.innocentlivesfoundation.org/everything-you-need-to-know-about-online-grooming/>.
- New Straits Time. "Child Abuse: We Are Not Doing Enough About It." accessed November 9, 2019. <https://www.nst.com.my/news/exclusive/2018/10/418676/child-abuse-we-are-not-doing-enough-about-it.S>.

RAGE. “9 Things About the Sexual Offences Against Children Act.” Accessed April 28, 2020 <https://www.facebook.com/thestarRAGE/videos/10156558643814741/?v=10156558643814741>.

S., Indramalar. “One in 10 Malaysian Children Are Sexually Abused, Usually by Those They Trust.” Accessed April 30, 2020. <https://www.thestar.com.my/lifestyle/family/2019/11/29/betrayed-by-the-people-they-trust-the-most>.

The Economist Intelligence Unit. “Out of the Shadows: Shining Light on the Response to Child Sexual Abuse and Exploitation.” Accessed March 20, 2020. https://outoftheshadows.eiu.com/wp-content/uploads/2019/01/MY_MALAYSIA_PROFILE.pdf.

The independent. “Richard Huckle: Britain’s ‘Worst Paedophile’ Jailed for 71 Sex Crimes against Children and Babies in Malaysia.” Accessed April 20, 2020. <https://www.independent.co.uk/news/uk/crime/richard-huckle-britain-s-worst-paedophile-jailed-71-sex-crimes-against-children-malaysia-a7067141.html>.

TheStar. “Azalina to Tackle Child Sex Crimes.” Accessed April 20, 2020. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2016/08/27/azalina-to-tackle-child-sex-crimes/>.

Thye, Tan Sri Lee Lam. “Malaysia Must Enact Anti-Grooming Law.” Accessed March 22, 2020. <https://www.nst.com.my/news/2016/06/152505/malaysia-must-enact-anti-grooming-law>.

UPR info. “Child Rights Coalition Malaysia Report for the Universal Periodic Review.” Accessed April 20, 2020. https://www.upr-info.org/sites/default/files/document/malaysia/session_17_-_october_2013/js6_upr17_mys_e.pdf.

Zainol, Maryam. “Child Sexual Grooming Questions Raised in Parliament.” Accessed April 20, 2020. <https://www.rage.com.my/sexual-grooming-raised-in-parliament>.